විමල් බලගල්ලේ උපහාර උළෙලේදී විදුදයේ පුරාවෘත්තය දිගහැරේ

(මුදිතා අලහකෝන්)

මහාචාර්ය විමල් ජී. බලගල්ලේ කියන්නේ විදෙදාදය විශ්වවිද්‍යාලයේ ජීවමාන පුරාවෘත්තයක් බැවි ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර විශ්වවිද්‍යාලයේ තුලපති මහාචාර්ය බෙල්ලන්විල විමලරතන අනුනා හිමියෝ සිතුරාදා (24) පැවසූහ.

විමලරතන අනුනාහිමියන් මෙසේ පැවසුවේ කොළඹ බණ්ඩාරනායක අනුස්මරණ ජාතකන්තර සම්මන්ත්‍රණ ශාලා පටලයේ පැවැති මහාචාර්ය විමල් ජී බලගල්ලේ උපහාර උත්සවයේ මූලසුනේ දෙසුම පවත්වමිනි.

විශාල හිමියන් බලගල්ලේ නමින් පැවැති වූ මෙම උපහාර උත්සවය ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර විශ්වවිද්‍යාලයේ සහය ද ඇතිව අපි විද්‍යාර්ථීන්ගේ සංගමය විසින් සංවිධානය කර තිබිණි.

අදේ විද්‍යාර්ථීන් හා ජයවර්ධනපුර විශ්වවිද්‍යාලයේ උපකුලපති මහාචාර්ය සම්පත් අමරතුංග මහතා ඇතුළු විවිධ විසින් බලගල්ලේ මහාචාර්යතුමාගේ උත්සව සහාව වේන කැඳවීමකින් එතු ලැබුවේ පෙරහැරෙනි.

මෙහිදී ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර විශ්වවිද්‍යාලය බිහිව පවත්වනය වූ විදෙදාදය විශ්වවිද්‍යාලයේ අදේ කථිකාචාර්ය වැලිවිටියේ ශ්‍රී සෝරත හාමියන්ගේ ප්‍රතිමාවක් මහාචාර්ය විමල් ජී. බලගල්ලේ මහතාට උපහාර පිණිස, උපකුලපති මහාචාර්ය සම්පත් අමරතුංග, අදේ විද්‍යාර්ථීන්ගේ සංගමයේ අනුශාසක පාර්ලිමේන්තු මන්ත්‍රී මන්දුල ගුණවර්ධන ජාතික සංවිධායක රංජිත් ඉද්දමල්ලගොඩ යන මහත්වරුන්ගේ අණින් පිහිනුම්විය.

විමල් ජී බලගල්ලේ මහාචාර්යතුමාත් පිළිබඳව කියැවෙන විශාල සිහිණක් බලගල්ලේ කෘතියේ පිරිපතක් ඒය රචනා කළ ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර විශ්වවිද්‍යාලයේ සෞඛ්‍ය කථිකාචාර්ය හැසම්බලා වීරසිංහයොල මහත්මිය හා අපි ප්‍රකාශක පොස්කේ ප්‍රකාශන අධිපති දේශබන්ධු සිරිසුමන ගොඩගේ මහතා අතින් බලගල්ලේ මහාචාර්යතුමාගේ වේන පිහිනුම්මිය මෙසේ සිදුකෙරිණි.

තුමාගතුංග මුහිදාස සූරීන්ගේ පද රචනා ඇසුරින් නිර්මාණය කරන ලද ගීත කියැයක් ගායනා කරමින් ආචාර්ය විසාරද නන්දා මලනි මහත්මිය උත්සවය රස ගැන්වූවාය.

එහිදී හමුවූවාත් අදහස් දැක්වූ බෙල්ලන්විල විමලරතන හිමියෝ මෙසේද පැවසූහ.

ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර විශ්වවිද්‍යාලය ආරම්භ කිරීමේදී ප්‍රධානියෙකු මෙහෙයවන්නේ ඉදුනළ අදවත් මම විශ්වවිද්‍යාලයේ සාමාජිකයෙක් ලෙස සිටින මහාචාර්ය විමල් ජී බලගල්ලේ මැතිතුමන් මේ සරසවියට කළ මෙහෙය සුලු පටු නැහැ. එතුමන් වැනි මේ විශ්වවිද්‍යාලයේ ආරම්භයේ සිට අද දක්වා සිදුවූ කියල්ල ස්වීකරණය කළ නැති වෙනත් කිසිවෙක් ජීවමානව නැහැ. අපේ ආයුෂේ පෙන සමත් වියත් කාලයක් එතුමන් ලැබූ දානුම මේ සරසවියට අපේ දරුවන්ට ලබාදෙන්න වාසනාව ගන්නිය ලැබේවා කියා අපි ප්‍රාර්ථනා කරනවා.

මෙහිදී අදහස් දැක්වූ මහාචාර්ය ජේ. එච්. ඩී. ධර්මදාස මහතා මෙසේ පැවසිය.

මහාචාර්ය විමල් ජී. බලගල්ලේ සූරීන් කියන්නේ විදෙදාදය විශ්වවිද්‍යාලය හා ලංකා විශ්වවිද්‍යාලය කියන විශ්වවිද්‍යාල ඉතිහාසය දෙකම එකට එකතු කළ ගංගාවක් වගෙයි. එතුමන් විදෙදාදය විශ්වවිද්‍යාලයේ අධ්‍යාපනය ලබා කාලයක් ලංකා විශ්වවිද්‍යාලයේත් අධ්‍යාපනය ලැබුවා. ඒ කාලයේ තමයි සිංහල භාෂාව ඉගැන්වීම නවීකරණයකට ලක් කිරීමට අපිත් අපේ මහාචාර්යවරුත් කටයුතු කළේ. අපිත් ලැබූ ආශ්‍රයෙය එතුමන්ට විදෙදාදය විශ්ව විද්‍යාලයේ සිංහල භාෂා අධ්‍යයනාංශය පොහොසත්කමේදී ඉවතල් වෙන්න ඇති කියලා අපි හිතනවා. ඒ වගේම වෙන් විද්‍යාඥයකු තැවීයේ ඉංග්‍රීසි විශ්වවිද්‍යාලවලින් ලැබූ වැඩිපුර අධ්‍යයනය ඉවතල් වෙන්න ඇති.

ලංකාවේ විශ්වවිද්‍යාලවල සිංහලෙන් උපන්වන්න රජය තීරණය කළත් එතුළ පැවති ලංකා විශ්වවිද්‍යාලය ඉයරට සුදානම් නොවූ තත්ත්වයක් යටතේ විදෙදාදය පිටිවෙන විශ්වවිද්‍යාලයක් බිහිව පන්තාර සිංහල භාෂාවෙන් ඉගැන්වීම ආරම්භ කර රජයට සහය වීමට වැලිවිටියේ සෝරත හිමියන් පත් උත්සාහයට විශාල පිළිවලක් සහයක් වෙන්න බලගල්ලේ මහතාට හැකිවූණා. ඒ නිසා ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර විශ්වවිද්‍යාලයේ ආරම්භයේ පටන් අදවත් සිටින ජීවමාන මූලාශ්‍රයක් ලෙස අද අපිට බලගල්ලේ සූරීන් දැකිය හැකියි.

බලගල්ලේ මහතා සිංහල පමණක් නොව පාලි සංස්කෘත භාෂාවන්ද හොඳින් ප්‍රගුණ කළ විද්වතෙක්. ඒ වගේම තමන් දන්නා දේ සමාජයට වඩාත් සරලව ලබාදීමේ හැකියාවක් එතුමාට තිබුණා. ඒ නිසා වෙන් විද්‍යාඥයකු ලෙස බලගල්ලේ මහතා කළ සේවය අමිතක්. විශාල පිළිලක් ශ්‍රෙෂ්ඨ විසිතක් යනතුරු තමන්ගේ විශය ගත් නොගැදර තවමත් ඒ වෙනුවෙන් කැපවන තවමත් තමන් ලද දානුම ගොයන පරපුර වෙනුවෙන් ලියා තබන මෙතෙක් හිටපු හා අදවත් ඉන්න එකම මහාචාර්යවරයා විද්වතා විමල් ජී. බලගල්ලේ සූරීන්මයි.

ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර විශ්වවිද්‍යාලයේ තුලපති මහාචාර්ය බෙල්ලන්විල විමලරතන හාමිනි සහ උපකුලපති මහාචාර්ය සම්පත් අමරතුංග, මහාචාර්ය විමල් ජී. බලගල්ලේ, මහාචාර්ය ජේ.බී. දිසානායක, මහාචාර්ය ගෝ එන්.බී. ධර්මදාස යන මහාචාර්ය අශෝක ප්‍රේමරත්න යන මහත්වරුන් මේදිනාවේ අසුන්ගෙන සිටිති.

ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර විශ්වවිද්‍යාලයේ උපකුලපති මහාචාර්ය සම්පත් අමරතුංග විද්‍යාර්ථීන්ගේ සංගමයේ අනුශාසක පාර්ලිමේන්තු මන්ත්‍රී මන්දුල ගුණවර්ධන හා විද්‍යාර්ථීන්ගේ සංගමයේ ජාතික සංවිධායක රංජිත් ඉද්දමල්ලගොඩ යන මහත්වරුන් මහාචාර්ය විමල් ජී. බලගල්ල මහතාට උපහාර තිළිණය පිරිනමමින්.

මහාචාර්ය ජේ. බී දිසානායක මහතා අදහස් දැක්වීමේ මෙසේ පැවසිය

මහාචාර්ය විමල් ජී. බලගල්ලේ සූරීන් රචනා කළ පොත පත ඇතුළත්වන්නේ දේශන දෙකක් සලකා බලනවිට ඇතුළත් කුරු කළ කතාවකට ප්‍රධාන වශයෙන් අයත් වන බව වැටහෙනවා. අළුරුදු ගනුනක් වයස වුවත් එතුමන් තවමත් තමන්ගේ පර්යේෂණ වෙනත් කර නැහැ. තමන්ගේ ලේඛනය අත්හැර නැහැ. අනෙක් කිසිම භාෂාවකට නැති විශේෂ ලක්ෂණ අපේ සිංහල භාෂාවේ තිබෙනවා. මේවා යොදාගෙන සිංහල භාෂාව ලලංකාරවත් කරන්න එතුමන්ට හැකිවුණා. අද උපන් දිනය සමරන මහාචාර්යතුමාන්ට අපි සුභ පතනවා මේ ආරම්භ කළ කාර්යයන් තවදුරටත් ඉදිරියට ගෙන යන්න, මේකෙන් අවසන් නොකළ වැඩකොටස ආරම්භ කරන්නත් මේ අවස්ථාව යොදාගන්න හැකිවෙවා කියලා.

එහිදී අදහස් දැක්වූ මහාචාර්ය අසෝක ප්‍රේමරත්න මහතා මෙසේ පැවසිය

සිංහල වෙත් විද්‍යාව සිදුත් සත්‍යයක්ව පරන් විවිධ අවස්ථාවල විවිධ වෙනස්කම්වලට ලක්වුණා. නූතන වෙත් විද්‍යාව වෙනුවෙන් මහාචාර්ය බලගල්ලේ සූරීන් කළ සේවය අමිතියි. ඒ වගේම අය සිංහල පාඨකයාට ඉතා සරලව වෙබ්සයිට් කර දීමේ හැකියාවද එතුමාට ඉතා හොඳින් පිහිටා තිබුණා. එතුමා අය හොඳින්ම ඉගැන්වූ.

බලගල්ලේ කියන්නේ කවදද කියලා සමාජය දන්නේ නැහැ. ඔහු දන්නේ විද්වතුන් හා ඒ ඇසුරේ සිටින සුළු පිරිසක් පමණයි. ඔහු කළ පොත පත අද කිසි ගැටලුවකට ලක්වී නැහැ. අනගතයේ දවසක මහාචාර්ය බලගල්ලේ වැන කතා හොඳටම සිංහල වෙත් විද්‍යාව ගැන කතා කරන්න බැහැ. ඒ වගේම බලගල්ලේ මැතිතුමන් [illegible]

ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර විශ්වවිද්‍යාලයේ සිංහල අධ්‍යයනාංශයේ පෙරහැර කථිකාචාර්ය හැසම්බලා වීරසිංහයොල මහත්මිය හා ගොඩගේ ප්‍රකාශන අධිපති දේශබන්ධු සිරිසුමන ගොඩගේ මහතා විසින් බලගල්ලේ සෘජිය මහාචාර්ය විමල් ජී. බලගල්ලේ මහතාට පිළිගන්වූ අවස්ථාව (ඡායාරූප - ජයමල් චන්ද්‍රසිරි)

පොත පත ඇසුරු කරන කෙනකුට පැහැදිලිවම මේ රහස පෙනවා.

එහිදී අදහස් දැක්වූ මහාචාර්ය විමල් ජී. බලගල්ලේ මහතා මෙසේ පැවසිය.

අදා අත්දැක් තවසිය පනස් හයේ ඉංග්‍රීසි මාධ්‍යය කළා සිංහල භාෂා විශේෂ පනත අනුවත් නිදහස් අධ්‍යාපන පනත අනුවත් විශ්වවිද්‍යාල අධ්‍යාපනය සිංහලෙන් ලබාදිය යුතුයි කියලා. නමුත් ඒකට පැවති ලංකා විශ්වවිද්‍යාලය ඉයරට සූදානම් වුණේ නැහැ. ඔවුන් ඉය පෙළින්ම ප්‍රතික්ෂේප කළා. ඒවිට රජය විසින් වැලිවිටා විදෙදාදය පිටිවෙනත් විද්‍යාලයකට පිරිවෙනත් විශ්වවිද්‍යාල බිහිව පත් කිරීමට හැකිද කියලා. අදා සිව් පවිවෙණාධිපතිවරුන් ඉයට ඉතක වුණා. ඒ අනුව විදෙදාදය පිටිවෙනේ පධිවෙණාධිපතිව සිටි වැලිවිටියේ සෝරත හිමියන් සූදානම් වුණා ඉය විශ්වවිද්‍යාලයක් බිහිව පත් කිරීමට.

ඒ අවස්ථාවේ බිහි හැකිවුණා උන්වහන්සේගේ සමත ඉන්ද විදෙදාදය විශ්වවිද්‍යාලය බිහිකිරීමේ කාර්යයේ විශාල වැඩකොටසක් කරන්න. මේක කරනවාට විද්වතුන් අතරම විරෝධයක් අදා ඇති වුණා. ඒ විරෝධය මැඩපොන සමිතියක් දැනුවීමක්, කුරුවිදුන් සෙවීමක්, විශය මාලා සකස් කිරීමක් වගේම විශ්ව විද්‍යාල පොත්පතුලි ඉදි වියදමින් යන්නිමක්ව ලලංකාව ඉදිකරන්නේ කෙසේද යන්න පවා අපට අධ්‍යයනය කරන්න සිදුවුණා. ඒ සඳහා අපි ඉන්දියාවේ විශ්වවිද්‍යාල බලන්න ගියා. ඒවා අධ්‍යයනය කළා.

විදෙදාදය විශ්වවිද්‍යාලය ආරම්භ කළ රජු සිංහල ධර්මයක ඇංගේ ප්‍රධානියා වුණේ මම. අදා සිව් විද්‍යාම් ගන්නා කෙනෙක් මම අපි ප්‍රධානියා වුණා. ඊට පස්සේ මම අපි බැසිර කථිකාචාර්යවරයකු වුණා. අදවත් මම අපි සාමාජිකයෙක් ලෙස සමිතුනිමව් විශ්මින් පාලනාධිකාරිය කටයුතු කර තිබෙන නිසා අදත් මම අපි සාමාජිකයකුව සිටිනවා.

මගේ උපන් දිනය දා මාව අමතක කොහොට මේවැනි උත්සවයක් සංවිධානය කිරීම හැන ඉය සංවිධානය කළ හැමෝටම ස්තූතිකරනවා. ඒ හැන මම මොහොත් ගේ සතුටු වෙනවා.

උත්සවයට පැමිණි ආරාධිතයන් පිළිගනිමින් ආමුඛ පාසැලිවූ කළ ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර විශ්වවිද්‍යාලයේ විද්‍යාර්ථීන්ගේ සංගමයේ සභාපති වමිදුව.ඩබ්.ඒවී. වීරසේකර මහතා මෙසේ පැවසිය.

ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර විශ්වවිද්‍යාලයට විශාල සේවයක් කළ අපි කිරීමිය වෙනුවෙන් කටයුතු කළ විද්වතුන් පිදීම වෙනුවෙන් අපි වාර්ෂිකව උපහාර උත්සවයක් සංවිධානය කරනවා. නමුත් මෙවර අපි අපි විශේෂයක් කළා. අපේ විශ්වවිද්‍යාලය ආරම්භයේ සිටම අද දක්වා සිටින අපි ආරම්භයට විශාල මෙහෙයක් ඉටුකළ මහාචාර්ය විමල් ජී. බලගල්ලේ මහතාගේ උපන් දිනය යෙදී තිබෙන මේ දිනයේ එතුමන් වෙනුවෙන් වෙනම උපහාර උළෙලක් කළ යුතුයි කියලා අපි තීරණය කළා. අනෙක් කියලා දෙන සමත අපට උපහාර පිදීමින් එතුමා කළ සේවය කිසි ඇගැයීමකට ලක්වන්නේ නැති බව අපේ හැඟීම වුණා. ඒ නිසා තමයි අද මෙවැනි උත්සවයක් අපි සංවිධානය කළේ.

මහාචාර්ය සුනිල් ආරියරත්න මහතා මහාචාර්ය විමල් ජී. බලගල්ලේ මහතා පිළිබඳ දේශනයක් සහාවට ඉදිරිපත් කළේය.

ආචාර්ය විද්‍යාර්ථීන්ගේ සංගමයේ සල්ලාම් මහාචාර්ය අමිලරත්න මිණිවාරා මහතා ස්තූතිය පතාව පතළිය.

මෙම අවස්ථාවට විශ්වවිද්‍යාල ආචාර්යවරුන් ලෙස සේවය කරන කිහිපදෙනා විශාල පිරිසක්ද, අදේ විද්‍යාර්ථීන්ගේ සංගමයේ අනුශාසක පාර්ලිමේන්තු මන්ත්‍රී මන්දුල ගුණවර්ධන, පාර්ලිමේන්තු මන්ත්‍රී චන්ද්‍රසිරි පෙරේරා යන මහත්වරුන් ද ආචාර්ය - මහාචාර්යවරුන් ඇතුළු විශාල පිරිසක් ද එක්ව සිටියහ.